Lietas Nr. C73596424

ECLI:LV:ZRT:2025:0408.C73596424.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2025. gada 8. aprīlī

Zemgales rajona tiesa:

tiesnese Natālija Zavadska,

ar tiesas sēdes sekretāri Sigitu Sināti,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu Bigbank AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Bigbank AS Latvijas filiāle prasībā pret /Persona A/ (/Persona A/) par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja Bigbank AS, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Bigbank AS Latvijas filiāle cēla tiesā prasību pret atbildētāju /Persona A/ par parāda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589. pantu, 1716. panta trešo daļu, 1717., 1720., 1722., 1756., 1765., 1770., 1779., 1943., 1945. pantu, lūdz piedzīt no atbildētāja prasītājas labā parādu 5802,51*euro*, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 4934,96 *euro*, procentiem 332,75 *euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 6. jūlijam, administrēšanas maksas 20*euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 15. jūnijam, līgumsoda 500*euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 15. jūnijam, komisijas maksas par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu 14,80*euro*; piedzīt samaksātos tiesāšanās izdevumus, kā arī noteikt prasītājas tiesības saņemt 6% gadā no kopējās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīti šādi argumenti.

[1.1.1] 2022. gada 17. septembrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgts aizdevuma līgums /Līguma numurs A/, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 5000*euro*, ar gada procentu likmi par aizdevuma lietošanu – 9,90% no aizdevuma summas atlikuma. Komisija par līguma noformēšanu 350 *euro* ieturēta no izsniedzamās aizdevuma summas, kas atmaksājama saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem.

[1.1.2] Ievērojot to, ka atbildētājs no aizdevuma līguma izrietošo saistību dzēšanai veica trīs maksājumus un maksājumu termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, prasītāja vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma.

[1.1.3] 2023. gada 7. jūlijā atbildētājam nosūtīts brīdinājums, kurā lūgts saistības izpildīt septiņu dienu laikā, taču neviens maksājums no atbildētāja netika saņemts.

[2] Atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 56. panta 2^2. daļas prasībām uz deklarētās dzīvesvietas adresi 2024. gada 28. augustā nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā, izskaidrojot procesuālās tiesības.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniedzis.

[3] Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē nebija ieradies. Lietā saņemts iesniegums, kurā lūgts lietu izskatīt bez pārstāvja klātbūtnes, prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, pamatiem un rakstveida pierādījumiem.

[3.1] Atbildētājs pēc tiesas aicinājuma uz tiesas sēdi nebija ieradies. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā, proti, nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi *(Civilprocesa likuma 56. panta 2.^{2} daļa)*. Atbildētājs savus neierašanās iemeslus tiesai nav paziņojis.

Tiesa, nesaskatot Civilprocesa likuma 209. vai 210. pantā noteiktos pamatus civillietas atlikšanai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 156. panta pirmo daļu, atzina par iespējamu izskatīt lietu bez prasītājas pārstāvja un atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] Lietā nav strīda, ka 2022. gada 17. septembrī starp prasītāju un atbildētāju noslēgts aizdevuma līgums Nr. /Līguma numurs A/ (turpmāk arī aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru atbildētājam piešķirts aizdevums 5000*euro*. Saskaņā ar noslēgtā aizdevuma līguma noteikumiem komisijas maksa par līguma noformēšanu noteikta 350 *euro*, kas tiek ieturēta no aizdevuma summas, un noteikta ikmēneša līguma administrēšanas maksa 2,50 *euro*. Aizdevuma līguma darbības termiņš - 2027. gada 15. septembris*(sk. aizdevuma līguma pamatnoteikumus)*.

2022. gada 17. septembra maksājuma uzdevums apliecina, ka atbildētājam izsniegts aizdevums 4650*euro* uz atbildētāja norēķinu kontu.

No 2023. gada 6. jūlija paziņojuma redzams, ka atbildētāja maksājumu termiņa nokavējums pārsniedza 30 dienas, kā rezultātā prasītāja vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma, lūdzot parādu labprātīgi samaksāt septiņu dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas.

[6] Prasītāja lūdz piedzīt neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 4934,96 *euro*, līguma administrēšanas maksu 20 *euro* un komisijas maksu par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu 14,80 *euro*.

Civillikuma 1587. pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Atbilstoši Civillikuma 1590. pantam katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Civillikuma 1934. pants noteic, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Savukārt Civillikuma 1943. pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

[6.1] No lietas redzams, ka prasītāja no aizdevuma līguma pamatnoteikumiem izrietošās saistības izpildījusi, proti, izsniegusi atbildētājam uz viņa norēķinu kontu piešķirto aizdevuma summu 4650 *euro*, t.i., ieturot komisijas maksu par līguma noformēšanu 350 *euro*, kas saskaņā ar aizdevuma līguma 2.7. apakšpunktu atmaksājama saskaņā ar līguma noteikumiem. Savukārt atbildētājs no aizdevuma līguma 2.1. apakšpunkta izrietošās saistības nav pienācīgi pildījis, proti, aizdevuma līguma izrietošo saistību samaksai, t.i., aizdevuma summas un administrēšanas maksas 2,50 *euro* mēnesī samaksai veicis tikai trīs maksājumus.

Ievērojot minēto un to, ka maksājumu nokavējums no atbildētāja puses pārsniedza 30 dienas, prasītāja izmantoja līguma vispārējo noteikumu 3.1.1. apakšpunktā pielīgto tiesību par vienpusēju atkāpšanos no līguma,

pieprasot atmaksāt parādu septiņu dienu laikā no paziņojuma saņemšanas dienas.

Tiesas ieskatā prasītāja pamatoti izmantoja aizdevuma līgumā pielīgtās tiesības par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma *(Civillikuma 1589. pants)*.

No parāda aprēķina redzams, ka pēc atbildētāja veiktajām iemaksām pamatsummas parāda dzēšanai novirzīti 65,04 *euro* un neatmaksātā parāda pamatsumma ir 4934,96 *euro*. Savukārt līguma administrēšanas maksa 20 *euro*aprēķināta par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 15. jūnijam.

[6.2] Saskaņā ar Bigbank AS Latvijas filiāles cenrādi (turpmāk – cenrādis), kas spēkā no 2023. gada 12. maija, par paziņojuma par līguma laušanu piemērota komisijas maksa 14,80*euro*.

Ar aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 5.3. apakšpunktu atbildētājs uzņēmās pienākumu atlīdzināt aizdevējam izdevumus, kas tam radušies saistībā ar brīdinājumu par līguma noteikumu pārkāpšanu nosūtīšanu saskaņā ar spēkā esošo aizdevēja cenrādi. Turklāt no aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 9.6. apakšpunkta redzams, ka atbildētājs iepazinies un atzinis par saistošiem līgumam piemērojamo aizdevēja cenrādi.

Šī sprieduma [5]. punktā konstatēts, ka atbildētājam nosūtīts paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no līguma (paziņojums par līguma laušanu), līdz ar to pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka prasītāja pamatoti aprēķinājusi komisijas maksu saskaņā ar spēkā esošo cenrādi.

[6.3] Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesas ieskatā, prasītāja ar rakstveida pierādījumiem pierādījusi prasības pamatotību. Savukārt atbildētājs nav izmantojis tiesības aizstāvēt savas intereses un pierādīt parāda atmaksu vai pretēji – iebilst pret parāda apmēru. Proti, paskaidrojumi par prasību nav sniegti, norādītie fakti nav apstrīdēti un samaksas apliecinoši dokumenti atbilstoši Civillikuma 1838. panta pirmajai daļai nav iesniegti. Tāpat atbildētājs nav izmantojis savas tiesības piedalīties tiesas sēdē un sniegt mutvārdu paskaidrojumus, izsakot savus argumentus un apsvērumus. Tādējādi uzskatāms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 4934,96 *euro*, aizdevuma līguma administrēšanas maksa 20 *euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 15. jūnijam un komisijas maksa par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu 14,80*euro*.

[7] Prasītāja lūdz piedzīt nesamaksātos procentus 332,75 *euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 6. jūlijam.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1757. pants noteic, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Savukārt Civillikuma 1946. pants noteic, ka procenti par aizdevumiem ir dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

[7.1] Saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem aizdevuma procentu likme, kas aprēķināta no aizdevuma summas atlikuma ir 9,90%, kas tiek aprēķināta par katru kalendāro dienu atbilstoši faktiskajam dienu skaitam kalendārajā mēnesī *(sk. aizdevuma līguma pamatnoteikumus)*.

No parāda aprēķina izriet, ka līgumiskie procenti aprēķināti, ievērojot atbildētāja veiktās iemaksas saistību dzēšanai, proti, līgumisko procentu dzēšanai novirzīti 45,46 *euro*, kā rezultātā par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 6. jūlijam neatmaksātie līgumiskie procenti ir 332,75*euro*.

Ievērojot to, ka puses aizdevuma līgumā pielīgušas aizdevēja tiesības aprēķināt aizdevuma lietošanas procentus, un ar pierādījumiem lietā pierādīts maksājumu kavējums no atbildētāja puses un atbildētājs minēto procentu aprēķinu nav apstrīdējis, tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami līgumiskie procenti prasītājas lūgtajā apmērā.

[8] Prasītāja lūdz piedzīt līgumsodu 500 *euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 15. jūnijam.

Civillikuma 1716. panta pirmā un trešā daļa noteic, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Savukārt Civillikuma 1717. pants noteic, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi piedzenami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

[8.1] Atbildētājs saskaņā ar līguma 5.1. apakšpunktu uzņēmās pienākumu no līguma izrietošo maksājumu kavējumu gadījumā maksāt aizdevējam līgumsodu 0,5% apmērā no nokavētās maksājumu summas par katru kavējuma dienu, taču kopumā ne vairāk 10% apmērā no neatmaksātās aizdevuma summas.

No lietas redzams, ka maksājumu kavējumu dēļ atbildētājam aprēķināts līgumsods 500 *euro*. Atbildētājs līgumsoda aprēķinu un tā apmēru nav apstrīdējis.

[8.2] Ievērojot to, ka lietā pierādīts, ka atbildētājs savu pienākumu attiecībā uz līgumā noteikto maksājumu veikšanu nav pienācīgi pildījis, tiesas ieskatā, atbildētājam pamatoti piemērots līgumsods. Vērtējot līgumsoda proporcionalitāti, tiesa atzīst, ka tas ir samērīgs ar galvenās saistības apmēru un atbilst vispārējiem taisnīguma un samērīguma principiem. Lietā nav konstatējama prasītājas negodprātīga un atbildētāja tiesību aizskaroša rīcība.

Līdz ar ko no atbildētāja prasītājas labā piedzenams līgumsods 500 *euro*, kas aprēķināts par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 15. jūnijam.

[9] Prasītāja lūdz noteikt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no kopējās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195. pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Civillikuma 1759. pants noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata [..] par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs [..]. Savukārt Civillikuma 1765. panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta atziņām *(sk. 2016. gada 29. janvāra lēmumu lietā Nr. SKC-1331/2016)* likumiskie procenti, tiesības uz kuriem norādītas tiesas spriedumā atbilstoši Civilprocesa likuma 195. pantam, būtu aprēķināmi par sprieduma izpildes nokavējumu, tātad, par laiku posmu pēc sprieduma labprātīgās izpildes termiņa beigām.

Lietas dalībniekam, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. panta pirmo daļu, pienākas procenti par pamatparādu un par citiem apmierinātajiem blakus prasījumiem, kā arī piedzītajiem tiesāšanās izdevumiem *(sk. 2021. gada 15. decembra Senāta Civillietu departamenta senatoru kopsapulces lēmumu)*.

Tiesa atzīst prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no kopējās piedzītās summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei.

[10] Civilprocesa likuma 41. panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītāja, ceļot prasību tiesā, samaksāja valsts nodevu 466,74 *euro*, kas piedzenama no atbildētāja prasītājas labā.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 185. punktu tiesa, taisot spriedumu lietās, kas ierosinātas līdz 2025. gada 31. martam, piedzen no pusēm valsts labā summas, ko iemaksājusi valsts par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu, piegādāšanu, izsniegšanu un rakstveida pierādījumu atgriešanu atbilstoši šajā likumā noteiktajai kārtībai un 39. un 40. panta noteikumiem, kas bija spēkā līdz 2025. gada 31. martam.

Civilprocesa likuma 39. panta otrā daļa noteic, ka [..] tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu, piegādāšanu, izsniegšanu, tulkošanu [..] saistīto izdevumu apmēru un aprēķināšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 11. janvāra noteikumu Nr. 20 "Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu aprēķināšanas kārtība"*(zaudējis spēku 2025. gada 1. aprīlī)* 5., 14. un 15. punktu kopējais ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu apmērs par tiesas dokumentu atvasinājumu izgatavošanu un pasta sūtījumiem lietā ir 9 *euro*, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 42. panta pirmajai daļai piedzenami no atbildētāja valsts labā.

[12] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93., 96., 97., 193., 194., 204.[1], tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, Igaunijā reģistrētās Bigbank AS, reģistrācijas Nr. 10183757, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Bigbank AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. 40103200513, labā aizdevuma pamatsummas parādu 4934,96*euro*, līguma administrēšanas maksu 20 *euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 15. jūnijam, līgumiskos procentus 332,75*euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 6. jūlijam, līgumsodu 500*euro*par laika periodu no 2022. gada 17. oktobra līdz 2023. gada 15. jūnijam, komisijas maksu par paziņojuma par līguma laušanu nosūtīšanu 14,80*euro* un tiesas izdevumus 466,74 *euro*, kopā 6269,25 *euro* (seši tūkstoši divi simti sešdesmit deviņi *euro*, 25 centi).

Parāda samaksa veicama kontā Nr. LV63BIGK0000003241320.

Atzīt Igaunijā reģistrētajai Bigbank AS, reģistrācijas Nr. 10183757, kuras vārdā Latvijas Republikā darbojas Bigbank AS Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr. 40103200513, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no kopējās piedzītās parāda summas par laiku pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /Persona A/, personas kods /Personas kods A/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9*euro* (deviņi *euro*), kuru samaksa veicama: Tiesu administrācija, reģ. Nr. 90001672316, BIC kods TRELLV22, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21490, lietā Nr. C73596424.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2025. gada 8. aprīļa Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Zemgales rajona tiesā (Ogrē).

Tiesnese N. Zavadska

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU